

Υπόθεση C-769/19

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

21 Οκτωβρίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Spetsializiran nakazatelen sad (Βουλγαρία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

7 Οκτωβρίου 2019

Λοιποί μετέχοντες στη διαδικασία:

Spetsializirana prokuratura

Κατηγορούμενες:

UC

TD

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Κατηγορητήριο το οποίο παρουσιάζει πλημμέλειες, και συγκεκριμένα ασαφή, αντιφατική και ατελή περιγραφή των πράξεων για τις οποίες παραπέμπονται σε δίκη οι κατηγορούμενες. Μέτρα για τη θεραπεία των εν λόγω πλημμελειών.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης

Ερμηνεία του άρθρου 6 της οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, και συμφωνία εθνικής νομοθεσίας προς την εν λόγω διάταξη.

Το ερώτημα υποβάλλεται βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικό ερώτημα

Μπορεί να γίνει δεκτό ότι εθνικός νόμος ο οποίος, στην περίπτωση κατηγορητηρίου το οποίο παρουσιάζει πλημμέλειες (το περιεχόμενό του περιέχει ασάφειες, ελλείψεις ή αντιφάσεις), δεν παρέχει στον εισαγγελέα καμία δυνατότητα να τις θεραπεύσει επιφέροντας τις σχετικές διορθώσεις κατά την προπαρασκευαστική συζήτηση στο ακροατήριο, κατά την οποία αυτές διαπιστώνονται, και αντ' αυτού υποχρεώνει σε κάθε περίπτωση το δικαστήριο να αναστέλλει τη διαδικασία και να αναπέμπει την υπόθεση στην εισαγγελία για τη σύνταξη νέου κατηγορητηρίου, συνάδει με το άρθρο 6 της οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ 2012, L 142, σ. 1), με τη γενική αρχή της εκδίκασης των υποθέσεων εντός ευλόγου προθεσμίας κατά το άρθρο 47, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την αρχή της υπεροχής του Ευρωπαϊκού Δικαίου και με την αρχή διαφύλαξης της αξιοπρέπειας, εφόσον η εφαρμογή του καθυστερεί σημαντικά την ποινική διαδικασία, ενώ θα μπορούσαν οι πλημμέλειες να αρθούν αμέσως κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο;

Παρατιθέμενες νομοθετικές διατάξεις και νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών· συμφωνία εθνικής νομοθεσίας προς το άρθρο 6 της οδηγίας

Απόφαση της 5ης Ιουνίου 2018, Kolev (C-612/15, ECLI:EU:C:2018:392)

Παρατιθέμενες εθνικές νομοθετικές διατάξεις

Nakazatelnо protsesualen kodeks (Κώδικας Ποινικής Δικονομίας, στο εξής: ΚΠΔ), άρθρα 246 έως 249, άρθρο 242, άρθρο 287, άρθρο 55, άρθρο 178, άρθρο 180 και άρθρο 348

Zakon za normativnite aktove (νόμος περί κανονιστικών πράξεων), άρθρο 46, παράγραφος 2

Ερμηνευτική απόφαση αριθ. 2 του Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Βουλγαρία) της 7ης Οκτωβρίου 2002

Ερμηνευτική απόφαση αριθ. 6 του Varhoven kasatsionen sad της 19ης Φεβρουαρίου 2018

Απόφαση αριθ. 14 του Konstitutsionen sad (Συνταγματικό Δικαστήριο, Βουλγαρία) της 9ης Οκτωβρίου 2018

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας

- 1 Κατά των UC και TD ασκήθηκε ποινική δίωξη· κατά της πρώτης εξ αυτών για τη διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης (με άλλα πρόσωπα που έχουν ήδη καταδικαστεί στην ίδια δίκη), η οποία συγκροτήθηκε για την από κοινού διάπραξη αξιόποινων πράξεων του άρθρου 159a του Nakazatelen kodeks (Ποινικού Κώδικα, στο εξής: ΠΚ) (σωματεμπορία, εν προκειμένω εμπορία εκδιδόμενων γυναικών), εντός και εκτός της επικράτειας, με σκοπό τον πορισμό κέρδους (πράξη αξιόποινη κατά το άρθρο 321 ΠΚ)· κατά της δεύτερης ασκήθηκε ποινική δίωξη για συμμετοχή στην εν λόγω εγκληματική οργάνωση. Επίσης, στην UC αποδίδεται και η κατηγορία ότι, εκτελώντας αποφάσεις της εγκληματικής οργάνωσης, παρέσυρε τρεις γυναίκες στην πορνεία, την κάθε μία ξεχωριστά, με υποσχέσεις παροχής ωφελημάτων (πράξη αξιόποινη κατά το άρθρο 159d, σε συνδυασμό με το άρθρο 159a, παράγραφος [2], σημείο 6, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 ΠΚ), καθώς και η κατηγορία κατοχής ναρκωτικών ουσιών (πράξη αξιόποινη κατά το άρθρο 354a ΠΚ).
- 2 Το κατηγορητήριο διαβιβάστηκε στις 18 Απριλίου 2019, η δε προπαρασκευαστική συζήτηση διεξήχθη επιτυχώς στις 27 Σεπτεμβρίου 2019.
- 3 Κατόπιν ακρόασης των μετεχόντων στην ως άνω διαδικασία, το δικαστήριο διαπίστωσε ότι το κατηγορητήριο παρουσίαζε ορισμένες πλημμέλειες, ήτοι ασάφειες, ατέλειες, και αντιφάσεις. Συγκεκριμένα:
- 4 Στο κατηγορητήριο υπάρχουν αντιφατικές πληροφορίες όσον αφορά τον τόπο διάπραξης της κατά το άρθρο 321 ΠΚ αξιόποινης πράξης. Στο τμήμα όπου περιγράφονται τα πραγματικά περιστατικά διαλαμβάνεται ότι η εγκληματική οργάνωση δρούσε σε ολόκληρη την επικράτεια και γίνεται αναφορά σε διάφορες πόλεις –Σόφια, Μπάνσκο, Φιλιπούπολη και άλλες– ενώ στο τμήμα όπου εξειδικεύονται οι κατηγορίες αναφέρεται μόνον η Σόφια. Παρατηρείται επομένως αντίφαση μεταξύ της περιγραφής των πραγματικών περιστατικών και της εξειδίκευσης κατηγορίας όσον αφορά τον τόπο διάπραξης του εγκλήματος, ήτοι δεν είναι σαφές αν πρόκειται για ολόκληρη την επικράτεια ή μόνον για τη Σόφια.
- 5 Το κατηγορητήριο παρέχει αντιφατικές πληροφορίες όσον αφορά τον χρόνο κατά τον οποίο η μία εκ των γυναικών παρασύρθηκε στην πορνεία. Στο τμήμα όπου περιγράφονται τα πραγματικά περιστατικά αναφέρεται το έτος 2016, παρουσιάζοντάς την ως εκδιδόμενη στη Σόφια και τη Φιλιπούπολη, το δε καλοκαίρι του 2016 και σε παραλιακά θέρετρα, ενώ τον Δεκέμβριο του 2016 παρουσιάζεται και πάλι εκδιδόμενη στη Σόφια· αυτό σημαίνει ότι θα έπρεπε να είχε παρασυρθεί στην πορνεία πριν από το καλοκαίρι του 2016. Αντιθέτως, στο τμήμα όπου εξειδικεύεται η κατηγορία αναφέρεται ότι η UC παρέσυρε την εν λόγω γυναίκα στην πορνεία τον Δεκέμβριο του 2016 στη Σόφια. Παρατηρείται επομένως αντίφαση μεταξύ περιγραφής των πραγματικών περιστατικών και της εξειδίκευσης της κατηγορίας όσον αφορά τον χρόνο διάπραξης του εγκλήματος, ήτοι δεν είναι σαφές αν το έγκλημα διαπράχθηκε πριν το καλοκαίρι του 2016 ή τον Δεκέμβριο του 2016.

- 6 Ελλείπουν τα στοιχεία εκείνα του πραγματικού τα οποία συγκροτούν την κατηγορία ότι ήταν απόφαση της εγκληματικής οργάνωσης να παρασύρει η UC τις τρεις γυναίκες στην πορνεία. Εδώ πρόκειται για ελλιπή περιγραφή.
- 7 Το αδίκημα της κατοχής ναρκωτικών ουσιών δεν περιγράφεται με σαφήνεια, καθότι στο κατηγορητήριο αναφέρεται μόνον ότι η ναρκωτική ουσία βρέθηκε στην κατοικία της UC, χωρίς να προκύπτει σαφώς εάν βρέθηκε και στην κατοχή της. Στην περίπτωση αυτή πρόκειται για ασάφεια.
- 8 Ο εισαγγελέας δήλωσε ότι είναι διαθέσιμος να προβεί αμέσως στην άρση των πλημμελειών παρέχοντας τις απαραίτητες διευκρινίσεις κατά την προπαρασκευαστική συζήτηση.
- 9 Το αιτούν δικαστήριο είναι της άποψης ότι το κατηγορητήριο θα ήταν τυπικά νόμιμο αν ο εισαγγελέας προέβαινε στις εν λόγω διευκρινίσεις. Το δικαστήριο θα μπορούσε στην συνέχεια να προχωρήσει στις υπόλοιπες διαδικαστικές πράξεις.
- 10 Εμποδίζεται όμως από ένα τυπικό κώλυμα: η εθνική νομοθεσία δεν επιτρέπει στον εισαγγελέα να άρει τις πλημμέλειες του κατηγορητηρίου κατά την προπαρασκευαστική συζήτηση. Συγκεκριμένα, προβλέπεται αναστολή της διαδικασίας στο ακροατήριο και αναπομπή του κατηγορητηρίου στην εισαγγελία, η οποία υποχρεούται να συντάξει νέο και να το επαναδιαβιβάσει στο δικαστήριο, το οποίο δικάζει την υπόθεση σε νέα συνεδρίαση, πράγμα που κατά κανόνα συνεπάγεται καθυστέρηση ορισμένων μηνών.

Σύντομη έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Επί των πλημμελειών του κατηγορητηρίου

- 11 Το κατηγορητήριο αποτελείται από ένα τμήμα στο οποίο περιγράφονται τα πραγματικά περιστατικά που συγκροτούν την κατηγορία και από ένα τμήμα στο οποίο αποδίδεται ο νομικός τους χαρακτηρισμός. Στο τελευταίο αυτό τμήμα αναφέρονται συνήθως τα σημαντικότερα γεγονότα, όπως ο τόπος και ο χρόνος διάπραξης του εγκλήματος, καθώς και οι πράξεις που στοιχειοθετούν την αντικειμενική του υπόσταση.
- 12 Αντίφαση μεταξύ του τμήματος όπου περιγράφονται τα πραγματικά περιστατικά και του τμήματος όπου εξειδικεύεται η κατηγορία ή ατελής περιγραφή των πραγματικών περιστατικών τα οποία είναι κρίσιμα για τον νομικό χαρακτηρισμό της πράξης ισοδυναμούν με έλλειψη αρκούντως σαφούς περιγραφής των πραγματικών περιστατικών που συγκροτούν την κατηγορία. Για τους παραπάνω λόγους, οι συγκεκριμένες πλημμέλειες θεωρούνται ουσιώδεις δικονομικές παραβάσεις, οι οποίες περιορίζουν το δικαίωμα ενημέρωσης του κατηγορουμένου σχετικά με την πράξη για την οποία κατηγορείται. Η παράβαση δικονομικών κανόνων θεωρείται ουσιώδης, εφόσον είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των

δικονομικών δικαιωμάτων του κατηγορουμένου ή άλλων διαδικών και η σχετική πλημμέλεια δεν θεραπεύτηκε (άρθρο 348, παράγραφος 3, σημείο 1, του ΚΠΔ).

- 13 Σύμφωνα με το άρθρο 55, παράγραφος 1, του ΚΠΔ, ο κατηγορούμενος έχει το δικαίωμα να ενημερώνεται για την πράξη που του αποδίδεται και για τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η κατηγορία.
- 14 Στο σημείο 4.2 της ερμηνευτικής απόφασης αριθ. 2/02 το Varhoven kasatsionen sad διευκρινίζει ότι «στο τμήμα του κατηγορητηρίου όπου περιγράφονται τα πραγματικά περιστατικά, ο εισαγγελέας πρέπει να αναφέρει υποχρεωτικά τα γεγονότα από τα οποία προκύπτει η συνδρομή των στοιχείων της αντικειμενικής υπόστασης της πράξης, η συμμετοχή του κατηγορουμένου σε αυτή [...], καθώς και ο τόπος και ο χρόνος της διάπραξης της [...]. Η έλλειψη στοιχείων για κάποιο από τα γεγονότα αυτού του είδους αποτελεί ουσιώδη παράβαση των δικονομικών κανόνων [...]».

Εθνική διάταξη σχετικά με την άρση ουσιώδους παράβασης δικονομικών κανόνων στην περίπτωση κατηγορητηρίου που παρουσιάζει ασάφειες, ελλείψεις και αντιφάσεις

- 15 Η ποινική διαδικασία περιλαμβάνει δύο στάδια, την προδικασία και τη διαδικασία στο ακροατήριο. Η διαδικασία στο ακροατήριο ανοίγει με τη διαβίβαση του κατηγορητηρίου, στο οποίο περιγράφεται λεπτομερώς η κατηγορία, τα πραγματικά περιστατικά που τη συγκροτούν και ο νομικός τους χαρακτηρισμός.
- 16 Εντός δύο μηνών από τη διαβίβαση του κατηγορητηρίου ορίζεται δικάσιμος για τη διεξαγωγή της προπαρασκευαστικής ακροαματικής διαδικασίας. Σκοπός της εν λόγω διαδικασίας είναι ο έλεγχος ορισμένων ζητημάτων, μεταξύ των οποίων και της νομιμότητας του κατηγορητηρίου. Η κρίση που εκφέρει το δικαστήριο είναι οριστική (εφόσον εκπνεύσει η προθεσμία για την άσκηση ενδίκων μέσων ή επικυρωθεί η απόφαση από δευτεροβάθμιο δικαστήριο). Η σε μεταγενέστερο χρόνο προβολή νέων ενστάσεων όσον αφορά τη νομιμότητα του κατηγορητηρίου δεν επιτρέπεται.
- 17 Αντίγραφο του κατηγορητηρίου αποστέλλεται σε όλους τους διαδικούς (κατηγορουμένους και παθόντες), οι οποίοι μπορούν εντός προθεσμίας επτά ημερών να εκφέρουν την άποψή τους. Η προπαρασκευαστική ακροαματική διαδικασία αναβάλλεται για χρονικό διάστημα το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες, εφόσον κάποιος από τους διαδικούς δεν έχει εντοπιστεί ή δεν έχει εκπνεύσει η προθεσμία των επτά ημερών.
- 18 Με την κίνηση της προπαρασκευαστικής συζήτησης, το δικαστήριο και τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτή εξετάζουν πολλά ζητήματα, μεταξύ των οποίων και τυχόν πλημμέλειες του κατηγορητηρίου (περιλαμβανομένων ασαφειών, ατελειών και αντιφάσεων), εάν έχουν ως αποτέλεσμα να είναι ακατάληπτη η κατηγορία. Το δικαστήριο αποφαινεται σχετικά, αφού ακούσει όλους τους μετέχοντες.

- 19 Όταν το δικαστήριο διαπιστώνει ότι το κατηγορητήριο παρουσιάζει πλημμέλειες (αντιφάσεις, ατέλειες ή ασάφειες), αναστέλλει τη διαδικασία στο ακροατήριο και αναπέμπει την υπόθεση στην εισαγγελία επισημαίνοντας τις παρατυπίες (άρθρο 249, παράγραφος 2, του ΚΠΔ).
- 20 Το στάδιο της προδικασίας αναβιώνει. Η εισαγγελία έχει στη διάθεσή της έναν μήνα προκειμένου να συντάξει νέο κατηγορητήριο. Το νέο κατηγορητήριο διαβιβάζεται στο δικαστήριο μόλις συνταχθεί. Το στάδιο της διαδικασίας στο ακροατήριο ανοίγει εκ νέου και εκτυλίσσεται η διαδικασία των ανωτέρω αναφερόμενων διαδικαστικών πράξεων: ορίζεται νέα δικάσιμος για την προπαρασκευαστική συζήτηση εντός δύο μηνών, κλητεύονται οι διάδικοι και ελέγχεται εκ νέου το κατηγορητήριο. Εάν διαπιστωθεί ότι δεν έχουν θεραπευθεί οι υφιστάμενες πλημμέλειες ή έχουν εμφιλοχωρήσει νέες, αναστέλλεται και πάλι η διαδικασία στο ακροατήριο και η υπόθεση αναπέμπεται στην εισαγγελία.

Εθνική διάταξη περί μεταβολής της κατηγορίας

- 21 Η εισαγγελία μπορεί να μεταβάλει την περιγραφόμενη στο κατηγορητήριο κατηγορία υπό τις εξής δύο προϋποθέσεις: η προπαρασκευαστική συζήτηση περατώθηκε και εισήλθε στο στάδιο της δικαστικής έρευνας, ήτοι της διεξαγωγής αποδείξεων· συγκεντρώθηκαν ήδη νέα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η πράξη εμφανίζει διαφορετικά χαρακτηριστικά, δηλαδή πρόκειται για ουσιώδη μεταβολή των πραγματικών περιστατικών που περιγράφονται στο κατηγορητήριο κατά το άρθρο 287, παράγραφος 1, του ΚΠΔ.
- 22 Σύμφωνα με το άρθρο 287, παράγραφος 1, του ΚΠΔ δεν επιτρέπεται η μεταβολή της κατηγορίας προκειμένου να θεραπευθεί πλημμέλεια υφιστάμενη ήδη κατά τον χρόνο σύνταξης του κατηγορητηρίου. Τούτο θεωρείται παράνομο, καθότι με τον τρόπο αυτόν παρακάμπτεται η προβλεπόμενη από τον νόμο διαδικασία άρσης της πλημμέλειας.

Εθνική διάταξη όσον αφορά την άρση πρόδηλης ακούσιας πλημμέλειας (άρθρο 248a ΚΠΔ)

- 23 Πρόδηλη ακούσια πλημμέλεια είναι η αναντιστοιχία μεταξύ αυτών που θέλησε ο εισαγγελέας και εκείνων που διατύπωσε εγγράφως, π.χ. εσφαλμένη αναγραφή ονόματος, εσφαλμένη ημερομηνία κ.ο.κ.. Στην περίπτωση πρόδηλης ακούσιας πλημμέλειας το δικαστήριο ορίζει δικάσιμο για τη συζήτηση της υπόθεσης και παραγγέλλει στον εισαγγελέα όπως άρει την πλημμέλεια εντός επτά ημερών. Εάν ο εισαγγελέας δεν θεραπεύσει την πλημμέλεια εντός της ταχθείσης προθεσμίας, το δικαστήριο ακυρώνει την πράξη ορισμού δικασίμου και αναστέλλει την ακροαματική διαδικασία, αναπέμποντας την υπόθεση στην εισαγγελία προκειμένου αυτή να συντάξει νέο κατηγορητήριο. Ακολουθούν οι διαδικαστικές πράξεις που περιγράφονται ανωτέρω στα σημεία 19 έως 21 της παρούσης.

- 24 Στην πράξη, τέτοιου είδους πρόδηλες ακούσιες πλημμέλειες αίρονται στη διάρκεια της προπαρασκευαστικής ακροαματικής διαδικασίας με την παροχή διευκρινίσεων από τον εισαγγελέα. Η άρση επιτυγχάνεται με την επισήμανσή τους από το δικαστήριο και την παροχή από τον εισαγγελέα προφορικών διευκρινίσεων σχετικά με τα αληθώς από αυτόν εννοούμενα. Κατά τον τρόπο αυτόν η διαδικασία στο ακροατήριο δεν αναστέλλεται και η υπόθεση δεν αναπέμπεται στην εισαγγελία για τη σύνταξη νέου κατηγορητηρίου.

Απόφαση αριθ. 14 του Konstitutsionen sad της 9ης Οκτωβρίου 2018

- 25 Η συγκεκριμένη διάταξη για την άρση πρόδηλων τεχνικών πλημμελειών εισήχθη το 2017 και αντίκειται σε παγιωμένη εθνική νομική παράδοση, κατά την οποία οποιαδήποτε παράβαση δικονομικού κανόνα κατά τη σύνταξη του κατηγορητηρίου, ακόμη και η πιο επουσιώδης, θεραπεύεται μόνον με έναν τρόπο, ήτοι με την αναστολή της διαδικασίας στο ακροατήριο και την αναπομπή του κατηγορητηρίου στην εισαγγελία προκειμένου αυτή να συντάξει νέο. Για τον λόγο αυτόν η νέα διάταξη αμφισβητήθηκε αμέσως ενώπιον του Konstitutsionen sad.
- 26 Το Konstitutsionen sad κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διόρθωση πρόδηλης ακούσιας πλημμέλειας η οποία έχει παρεισφρήσει στο κατηγορητήριο δεν μπορεί να συγκριθεί με τη μεταβολή του κατηγορητηρίου και για τον λόγο αυτόν δικαιολογείται η θέσπιση ειδικής δικονομικής διάταξης για τη θεραπεία της.
- 27 Παράλληλα, το Konstitutsionen sad διευκρίνισε ότι αντίκειται στον νόμο η χρήση των νομοθετικών διατάξεων περί άρσης πρόδηλης ακούσιας πλημμέλειας προκειμένου να επιτευχθεί στην πραγματικότητα μεταβολή της κατηγορίας.
- 28 Παράλληλα, ωστόσο, το Konstitutsionen sad επισήμανε κατά την εξέταση άλλου ζητήματος (και συγκεκριμένα της αδυναμίας δικαστηρίου ανώτερου βαθμού δικαιοδοσίας να ακυρώσει απόφαση λόγω των πλημμελειών που παρουσιάζει το κατηγορητήριο, ενώ προηγήθηκε προπαρασκευαστική συζήτηση επί τούτου και αφού εκδόθηκε οριστική απόφαση) τη σημασία εκδίκασης της υπόθεσης εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Επιπλέον, το Konstitutsionen sad, στο πλαίσιο της εξέτασης του εν λόγω ζητήματος, έκρινε ότι είναι δυνατή η άρση των πλημμελειών του κατηγορητηρίου κατά το άρθρο 249, παράγραφος 4, σημείο 1, του ΚΠΔ (περιλαμβανομένων ασαφειών, ελλείψεων και αντιφάσεων) κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο, χωρίς δηλαδή να ακυρωθεί η απόφαση και να αναπεμφθεί στην εισαγγελία για την έκδοση νέου κατηγορητηρίου.
- 29 Η εθνική νομοθεσία δεν προβλέπει τέτοιου είδους δυνατότητα για τη θεραπεία τυχόν ελλείψεων μετά την προπαρασκευαστική συζήτηση. Η ανωτέρω αναφερόμενη άποψη του Konstitutsionen sad δεν επέφερε καμία τροποποίηση στη νομοθεσία ή τη νομολογία.

Σημασία των διατάξεων του άρθρου 249 ΚΠΔ για το εθνικό δίκαιο

- 30 Σε πολλές ποινικές υποθέσεις διαπιστώνονται κατά την προπαρασκευαστική συζήτηση αντιφάσεις, ασάφειες και ατέλειες στο κατηγορητήριο. Τούτο καθιστά αναγκαία την αναστολή της διαδικασίας στο ακροατήριο και την αναπομπή της υπόθεσης στην εισαγγελία. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα να παρατηρούνται πολύμηνες καθυστερήσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις η εν λόγω διαδικασία διόρθωσης πλημμελειών του κατηγορητηρίου επαναλαμβάνεται πολλάκις.
- 31 Στην πλειονότητά τους οι εν λόγω πλημμέλειες θα μπορούσαν να θεραπευθούν αμέσως ώστε να αποφευχθούν οι πολύμηνες καθυστερήσεις.

Ερμηνεία σε περίπτωση νομοθετικού κενού

- 32 Όταν μια κανονιστική πράξη είναι ελλιπής, εφαρμόζονται στις μη ρυθμιζόμενες από αυτή περιπτώσεις οι διατάξεις που αφορούν ανάλογες περιπτώσεις, εφόσον τούτο είναι σύμφωνο με τον σκοπό της. Ελλείπει τέτοιου είδους διατάξεων, οι έννομες σχέσεις ρυθμίζονται με βάση τις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας (άρθρο 46, παράγραφος 2, του *Zakon za normativnite aktove*).

Κανόνες σχετικά με την κλήτευση

- 33 Οι μετέχοντες στη διαδικασία, περιλαμβανομένων των κατηγορουμένων και των παθόντων, κλητεύονται εγγράφως. Η κλήση είναι ένα φύλλο χαρτιού, επί του οποίου αναγράφονται με τυπωμένους χαρακτήρες το ονοματεπώνυμο του προσώπου, η ιδιότητα υπό την οποία κλητεύεται στη δίκη, ήτοι η ιδιότητά του ως κατηγορούμενος ή παθών, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του. Ο φάκελος στον οποίο εσωκλείονται οι κλήσεις δεν είναι αδιαφανής, ενώ το περιεχόμενό του δεν προστατεύεται έναντι τρίτων που δεν είναι αποδέκτες. Εάν ο ενδιαφερόμενος δεν βρεθεί στη διεύθυνση κατοικίας του, η κλήση επιδίδεται σε συγκεκριμένα τρίτα πρόσωπα προκειμένου να προωθηθεί στον αποδέκτη. Το περιεχόμενο της κλήσης είναι πλήρως ορατό στα πρόσωπα μέσω των οποίων πραγματοποιείται η επίδοση.

Έννοια της εύλογης προθεσμίας όσον αφορά την εκδίκαση ποινικής υπόθεσης

- 34 Αποτελεί βασική αρχή η ανάγκη εκδίκασης των ποινικών υποθέσεων εντός εύλογης προθεσμίας (άρθρο 22, παράγραφος 1, ΚΠΔ).
- 35 Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η υπόθεση θα πρέπει να δικάζεται εντός εύλογης προθεσμίας. Σε σειρά αποφάσεών του το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου επέκρινε την

αναπομπή της υπόθεσης στην εισαγγελία για τη σύνταξη νέου κατηγορητηρίου, στις περιπτώσεις που αυτό συμβαίνει μετά την έναρξη της εκδίκασης της υπόθεσης επί της ουσίας, περιλαμβανομένου του δεύτερου ή τρίτου βαθμού δικαιοδοσίας.

Συνάφεια του προδικαστικού ερωτήματος με την υπόθεση C-612/15

- 36 Το ερώτημα τίθεται επί τη βάσει των επιχειρημάτων που αναπτύσσονται στην απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Ιουνίου 2018, Kolev (C-612/15) και στηρίζουν την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου ότι το εθνικό δίκαιο δεν συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, καθώς προβλέπει μη αποτελεσματικό κανόνα για την άρση τυχόν πλημμελειών του κατηγορητηρίου.
- 37 Το προδικαστικό ερώτημα αφορά την προσέγγιση που θα πρέπει να υιοθετηθεί για την επαρκή θεραπεία τυχόν πλημμελειών του κατηγορητηρίου. Η λύση του εθνικού νομοθέτη είναι «οπισθοβαρής», και συγκεκριμένα προβλέπει αναστολή της διαδικασίας στο ακροατήριο και αναπομπή της υπόθεσης στο στάδιο της προδικασίας, με τη σύνταξη νέου κατηγορητηρίου και επαναδιαβίβαση αυτού στο δικαστήριο, την έναρξη νέας διαδικασίας στο ακροατήριο, καθώς και τη διεξαγωγή νέας προπαρασκευαστικής συζήτησης με εκ νέου έλεγχο του κατηγορητηρίου, ενώ σε μερικές περιπτώσεις η ανωτέρω περιγραφόμενη διαδικασία χρειάζεται να επαναληφθεί πολλακίς.
- 38 Συγχρόνως, ορισμένοι από τους δικανικούς συλλογισμούς στην απόφαση Kolev (C-612/15) ενδεχομένως θα μπορούσαν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι το Δικαστήριο κρίνει κατά διαφορετικό τρόπο τη νομιμότητα της άρσης μιας πλημμέλειας, και συγκεκριμένα ως «εμπροσθοβαρή», υπό την έννοια ότι το δικαστήριο αμέσως μετά τη διαπίστωση της πλημμέλειας, και διαρκούς ακόμη της διαδικασίας ακροάσεως, παρέχει στον εισαγγελέα τη δυνατότητα να προβεί στη διόρθωσή της (βλ. σκέψεις 67, 71, 74, 94 και 95 της απόφασης).
- 39 Κατά παρερμηνεία των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-612/15, ο εθνικός νόμος τροποποιήθηκε, προβλέποντας πλέον την προπαρασκευαστική συζήτηση. Αυτό σημαίνει ότι το εθνικό δικαστήριο υποχρεούται να κινήσει τη διαδικασία στο ακροατήριο, διαπιστώνοντας κατά την προπαρασκευαστική συζήτηση τυχόν πλημμέλειες του κατηγορητηρίου σε όλη τους την έκταση, αφού λάβει υπόψη και τις σχετικές ενστάσεις της υπεράσπισης. Η πρώτη από τις διαδικαστικές πράξεις που αναφέρει το Δικαστήριο στη σκέψη 67 της απόφασης Kolev (C-612/15) («[...] προχωρήσει στο στάδιο της δίκης») προβλέπεται ήδη υποχρεωτικά από την εθνική νομοθεσία.
- 40 Ωστόσο, οι εθνικές νομοθετικές διατάξεις δεν επιτρέπουν τη δεύτερη διαδικαστική πράξη, και συγκεκριμένα δεν επιτρέπουν στο δικαστήριο «να θεραπεύσει το ίδιο τις εν λόγω παρατυπίες». Βάσει του εθνικού νόμου δεν επιτρέπεται στο δικαστήριο κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο να επισημαίνει στον εισαγγελέα με σαφήνεια τις πλημμέλειες του κατηγορητηρίου και να του παρέχει τη δυνατότητα να τις διορθώσει στη διάρκεια αυτής, ελέγχοντας στη

συνέχεια –στην ίδια και πάλι διαδικασία και αφού έχει λάβει υπόψη τη θέση της υπεράσπισης– αν έχουν πράγματι διορθωθεί τα εν λόγω σφάλματα.

Περί εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης στα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης

- 41 Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2012/13/ΕΕ: η εν λόγω διάταξη επιτάσσει την «άμεση» ενημέρωση σχετικά με την ποινική κατηγορία. Ανακύπτει επομένως το ζήτημα αν πληρούται η εν λόγω απαίτηση στην περίπτωση που ο εθνικός νόμος καθυστερεί τεχνητώς την άρση των πλημμελειών όσον αφορά την ενημέρωση για την ποινική κατηγορία. Πιο συγκεκριμένα, όταν ο εισαγγελέας, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, εκφράζει τη διαθεσή του να άρει τις πλημμέλειες του κατηγορητηρίου (σε περίπτωση αντίφασης, ασάφειας, ατέλειας), δεν του επιτρέπει όμως κάτι τέτοιο ο εθνικός νόμος.
- 42 Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 2012/13/ΕΕ, το αργότερο με τη διαβίβαση του κατηγορητηρίου στο δικαστήριο θα πρέπει να παρέχονται λεπτομερή στοιχεία για την ποινική κατηγορία. Το Δικαστήριο διευκρίνισε ήδη στη σκέψη 99 της απόφασης Kolev (C-612/15) ότι η παροχή λεπτομερών στοιχείων για την κατηγορία πρέπει να λαμβάνει χώρα πριν από την εξέταση της υπόθεσης επί της ουσίας. Το Δικαστήριο επιτρέπει, επομένως, την παροχή της σχετικής ενημέρωσης μετά την παραπομπή της υπόθεσης στο δικαστήριο, και συγκεκριμένα κατά την προπαρασκευαστική συζήτηση στο πλαίσιο της εξέτασης του ζητήματος της ύπαρξης τυχόν πλημμελειών στο κατηγορητήριο. Επομένως, σύμφωνα με την ερμηνεία του Δικαστηρίου στη σκέψη 99 της απόφασης Kolev (C-612/15), από το άρθρο 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 2012/13/ΕΕ δεν προκύπτει εμπόδιο για την άρση της πλημμέλειας του κατηγορητηρίου κατά την προπαρασκευαστική συζήτηση.
- 43 Ο εθνικός νόμος αποκλείει κατηγορηματικά αυτή τη δυνατότητα, κατά το ότι υιοθετεί μια δική του, στενότερη και κατά λέξη ερμηνεία του δικαιώματος ενημέρωσης για την ποινική κατηγορία, και συγκεκριμένα προβλέπει ότι τα λεπτομερή στοιχεία για αυτή πρέπει να παρέχονται με το κατηγορητήριο κατά τη διαβίβασή του στο δικαστήριο· η μεταγενέστερη παροχή τους δεν είναι δυνατή, δεν μπορεί να γίνει με τη διόρθωση του κατηγορητηρίου κατά την προπαρασκευαστική συζήτηση. Σε περίπτωση που το κατηγορητήριο εμφανίζει πλημμέλειες, αναστέλλεται η διαδικασία στο ακροατήριο, η υπόθεση αναπέμπεται στην εισαγγελία, η οποία συντάσσει νέο κατηγορητήριο, το οποίο και διαβιβάζει στο δικαστήριο. Επομένως, τα λεπτομερή στοιχεία για την ποινική κατηγορία παρέχονται με το νέο κατηγορητήριο, και συγκεκριμένα με τη διαβίβασή του στο δικαστήριο¹.

¹ Ο νόμος εισάγει δύο εξαιρέσεις: την άρση πρόδηλης ακούσιας πλημμέλειας και τη μεταβολή της κατηγορίας μετά τη συγκέντρωση νέων αποδεικτικών στοιχείων.

- 44 Ανακύπτει επομένως το ζήτημα αν η κατά τα ως άνω στενότερη εθνική ερμηνεία του δικαιώματος του κατηγορουμένου να ενημερώνεται για την κατηγορία ανταποκρίνεται στον σκοπό του άρθρου 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 2012/13/ΕΕ.
- 45 Σύμφωνα με το άρθρο 47, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι υποθέσεις θα πρέπει να εκδικάζονται εντός εύλογης προθεσμίας. Τίθεται το ερώτημα αν συντρέχει σπουδαίος λόγος που να δικαιολογεί την προβλεπόμενη στον εθνικό νόμο καθυστέρηση της διόρθωσης πλημμελειών στο κατηγορητήριο, ενώ μάλιστα η εν λόγω καθυστέρηση μπορεί να διαρκέσει από μερικούς μήνες έως μερικά χρόνια. Λόγους για την εν λόγω καθυστέρηση αποτελούν η επιτακτική εθνική ανάγκη έναρξης της διαδικασίας στο ακροατήριο μόνον με βάση ένα τέλειο κατηγορητήριο και η απαγόρευση της διόρθωσής του κατά τη διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας.
- 46 Σύμφωνα με το άρθρο 82, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, μπορούν να θεσπίζονται μέσω οδηγιών ελάχιστοι κανόνες, η θέσπιση των οποίων δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν υψηλότερο επίπεδο προστασίας· οι εν λόγω οδηγίες λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των νομικών παραδόσεων των κρατών μελών. Ανακύπτει επομένως το ζήτημα αν ο εθνικός κανόνας κατισχύει της οδηγίας 2012/13/ΕΕ, όπως αυτή ερμηνεύθηκε από το Δικαστήριο στην υπόθεση C-612/15, καθόσον αυτός παρέχει το ίδιο ή μάλιστα και υψηλότερο επίπεδο προστασίας, το οποίο θεμελιώνει στην εθνική νομική παράδοση.
- 47 Στον κατηγορούμενο παρέχονται ποιοτικά και ποσοτικά τα ίδια πληροφοριακά στοιχεία για την κατηγορία (διευκρίνιση ασαφούς, ελλιπούς ή αντιφατικού κατηγορητηρίου). Η εν λόγω διευκρίνιση μπορεί να επιτευχθεί αμέσως κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο (δυνατότητα που επιτρέπει η οδηγία 2012/13/ΕΕ βάσει της ερμηνείας του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-612/15), μπορεί όμως και να επιτευχθεί με καθυστέρηση ορισμένων μηνών, σύμφωνα με τα όσα επιτάσσει η εθνική νομοθεσία.
- 48 Παράλληλα, μπορεί να θεωρηθεί ότι το εθνικό δίκαιο παρέχει υψηλότερο επίπεδο προστασίας, καθώς κατά τους εθνικούς κανόνες η διορθωμένη κατηγορία περιέχεται σε ενιαίο κείμενο, ενώ σε περίπτωση διόρθωσης της πλημμελώς συνταχθείσας κατηγορίας κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο υφίστανται δύο κείμενα, η αρχική κατηγορία που παρουσιάζει πλημμέλειες και το κείμενο με τις διευκρινίσεις. Επομένως, το επίπεδο προστασίας όσον αφορά το δικαίωμα ενημέρωσης κατά την εθνική νομοθεσία είναι το ίδιο ή μάλιστα και υψηλότερο από αυτό που παρέχεται βάσει της οδηγίας 2012/13/ΕΕ.
- 49 Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 82, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, οι εθνικές νομικές παραδόσεις πρέπει να συνεκτιμώνται. Η έναρξη διαδικασίας στο ακροατήριο βάσει κατηγορητηρίου που δεν παρουσιάζει πλημμέλειες είναι ζήτημα ουσιώδους σημασίας για την εθνική αντίληψη του δικαίου. Παρότι το Konstitutionsen sad, λόγω της αναγκαιότητας τήρησης εύλογης προθεσμίας και για λόγους οικονομίας

της δίκης, έκρινε ότι δεν θα ήταν αντισυνταγματική η παροχή της δυνατότητας άρσης των πλημμελειών του κατηγορητηρίου στη διάρκεια της διαδικασίας στο ακροατήριο, η εν λόγω ερμηνεία δεν υιοθετήθηκε ούτε από τον εθνικό νομοθέτη ούτε από τη νομολογία.

- 50 Ως εκ τούτου, ανακύπτει το ζήτημα αν ο εθνικός νόμος, μην επιτρέποντας τη διευκρίνηση της κατηγορίας κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο και ερχόμενος κατ' αυτόν τον τρόπο σε αντίθεση με την απόφαση Kolev (C-612/15), παραβιάζει τη γενική αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης.
- 51 Περί της εφαρμογής της αρχής της διαφύλαξης της αξιοπρέπειας: η εν λόγω αρχή έχει διττή μορφή. Σημαντικότερη είναι η ανθρώπινη αξιοπρέπεια κατά το άρθρο 2 ΣΕΕ και το άρθρο 1 του Χάρτη. Ο εθνικός κανόνας περί κλήτευσης δίνει την ευχέρεια σε τρίτα πρόσωπα να πληροφορηθούν ότι ο ενδιαφερόμενος έχει την ιδιότητα του κατηγορουμένου σε ποινική δίκη ή ότι κατέστη θύμα αξιόποινης πράξης. Όσο περισσότερες κλήσεις επιδίδονται σε ένα πρόσωπο τόσο αυξάνονται και οι πιθανότητες να συμβεί αυτό. Θα μπορούσε επομένως να είναι μικρότερη η προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας εάν δεν είναι πλέον υποχρεωτική η αναστολή της διαδικασίας στο ακροατήριο και η αναπομπή του κατηγορητηρίου στην εισαγγελία προκειμένου να συνταχθεί νέο. Επόμενη έρχεται η επαγγελματική αξιοπρέπεια κατά το άρθρο 31 του Χάρτη, εν προκειμένω η επαγγελματική αξιοπρέπεια των δικαστών και των εισαγγελέων. Εθνικός νόμος ο οποίος δεν προβλέπει δικονομικές πράξεις για την άμεση άρση διαδικαστικών πλημμελειών στο κατηγορητήριο, παρά τη βούληση της κατηγορούσας αρχής και της υπεράσπισης, και μολονότι τούτο κρίνεται σκόπιμο από το δικαστήριο, δημιουργεί αίσθημα απελπισίας στη σφαίρα της επαγγελματικής ζωής. Νόμος ο οποίος υποχρεώνει τους δικαστικούς λειτουργούς να τηρούν την απαίτηση της εύλογης προθεσμίας και ακολούθως τους στερεί τα αυτονόητα και συνήθη νομικά μέσα για να το πράξουν (τη δυνατότητα διόρθωσης της πλημμέλειας του κατηγορητηρίου κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο, στη διάρκεια της οποίας και διαπιστώθηκε αυτή), υποχρεώνοντάς τους αντ' αυτού να προσφύγουν στη χρήση άλλου νομικού μέσου το οποίο συνεπάγεται πολύμηνη καθυστέρηση, προσβάλλει την επαγγελματική τους αξιοπρέπεια.

Επί της πρακτικής αποτελεσματικότητας της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 52 Ούτε το άρθρο 6 της οδηγίας ούτε το άρθρο 47, παράγραφος 2, του Χάρτη ρυθμίζουν τη διαδικασία άρσης πλημμελειών του κατηγορητηρίου όσον αφορά το περιεχόμενό του και, για τον λόγο αυτόν, στερούνται άμεσου αποτελέσματος. Η ερμηνεία την οποία θα δώσει το Δικαστήριο, απαντώντας στο προδικαστικό ερώτημα, δεν επιτρέπει την εισαγωγή νέας εθνικής νομοθετικής διάταξης σχετικά με την άρση πλημμελειών του κατηγορητηρίου, δεν μπορεί δηλαδή η ίδια η απόφαση που θα εκδώσει το Δικαστήριο να αποτελέσει νομική βάση για την άρση της πλημμέλειας στην προπαρασκευαστική συζήτηση.

- 53 Παράλληλα όμως, η ερμηνεία που αποτελεί αντικείμενο του προδικαστικού ερωτήματος μπορεί να διευκολύνει το αιτούν δικαστήριο να προβεί σε δική του ερμηνεία του εθνικού δικαίου καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι συμφωνεί με τις διαπιστώσεις του Δικαστηρίου όσον αφορά τις κατάλληλες διαδικαστικές πράξεις στις οποίες πρέπει να προβεί για την άρση των πλημμελειών του κατηγορητηρίου. Συγκεκριμένα, υπάρχει η πιθανότητα να αποφασίσει το Δικαστήριο ότι οι διατάξεις του άρθρου 248, παράγραφος 5, σημείο 2, σε συνδυασμό με την παράγραφο 1, σημείο 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 249, παράγραφος 4, σημείο 1, του ΚΠΔ (σε περίπτωση που το κατηγορητήριο εμφανίζει πλημμέλειες προβλέπεται η αναστολή της διαδικασίας στο ακροατήριο και η αναπομπή του κατηγορητηρίου στην εισαγγελία για τη σύνταξη νέου) αντίκεινται στο δίκαιο της Ένωσης, καθόσον τυγχάνουν εφαρμογής σε όλες τις περιπτώσεις, χωρίς να εισάγουν εξαιρέσεις, ακόμη δηλαδή και στην περίπτωση που οι διαπιστωθείσες πλημμέλειες μπορούν να θεραπευθούν με την άμεση παροχή διευκρινίσεων από τον εισαγγελέα στη διάρκεια της προπαρασκευαστικής συζήτησης. Στην περίπτωση αυτή το αιτούν δικαστήριο θα μπορούσε να μην εφαρμόσει τις ανωτέρω διατάξεις. Σύμφωνα με τις εθνικές μεθόδους ερμηνείας του δικαίου, το αιτούν δικαστήριο θα μπορούσε να εφαρμόσει την πλησιέστερη εθνική διάταξη, και συγκεκριμένα τη διάταξη περί άρσης τυχόν πρόδηλης ακούσιας πλημμέλειας κατά το άρθρο 248a, παράγραφος 1, του ΚΠΔ. Κατά τον τρόπο αυτόν ο εισαγγελέας θα είχε την ευχέρεια (εφόσον απαιτείται, εντός προθεσμίας επτά ημερών) να άρει αμέσως την πλημμέλεια. Μόνον στην περίπτωση που ο εισαγγελέας δεν θα ήταν σε θέση να το πράξει, το αιτούν δικαστήριο θα μπορούσε να διατάξει την αναστολή της διαδικασίας στο ακροατήριο και την αναπομπή της υπόθεσης για τη σύνταξη νέου κατηγορητηρίου. Τέτοιου είδους ερμηνεία θα είναι επίσης σύμφωνη και με τη σχετική απόφαση του *Konstitutionsionen sad*.
- 54 Εξάλλου, η ερμηνεία του Δικαστηρίου θα είχε μεγάλη σημασία στην περίπτωση που τα επιλαμβανόμενα της υποθέσεως σε δεύτερο ή τρίτο βαθμό εθνικά δικαστήρια ελέγξουν κατά πόσο διαφυλάχθηκε το δικαίωμα ενημέρωσης του κατηγορουμένου. Πιο συγκεκριμένα: εφόσον το Δικαστήριο κρίνει ότι με την άρση των πλημμελειών κατά την προπαρασκευαστική συζήτηση διαφυλάχθηκε το δικαίωμα του κατηγορουμένου να ενημερωθεί σχετικά με την κατηγορία που τον βαρύνει, τα ανώτερα δικαστήρια δεν θα μπορούσαν να ακυρώσουν την απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου, ως προς το περιεχόμενό της, με την αιτιολογία ότι προσεβλήθη το εν λόγω δικαίωμα. Το συγκεκριμένο δικαίωμα προσβάλλεται όταν οι πλημμέλειες του κατηγορητηρίου δεν θεραπεύονται βάσει του εθνικού νόμου και η άρση τους, ως εκ τούτου, δεν παράγει αποτελέσματα. Με τον τρόπο αυτόν, διασφαλίζεται η εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας συμφώνως προς την ερμηνεία του Δικαστηρίου.
- 55 Τέλος, η ερμηνεία του Δικαστηρίου θα αποτελούσε κίνητρο για τον εθνικό νομοθέτη να τροποποιήσει αναλόγως τον κανόνα για την άρση πλημμελειών στο κατηγορητήριο.